Eli şi familia sa

Eli şi familia sa

(1 Samuel 1 şi 2)

Despre Eli ni se relatează foarte puţin în Biblie. Despre soţia lui nu citim nimic. Ceea ce ştim despre acest preot găsim în 1 Samuel 1-4.

El a fost până la o vârstă înaintată atât preot, cât şi judecător în Israel. Nu ni se spune în ce mod şi-a exercitat activitatea sa publică. El ne este descris mai ales ca tată al celor doi fii ai săi, Hofni şi Fineas. În această lucrare plină de responsabilitate, Eli a eşuat. De aceea, Eli este un exemplu de avertizare pentru toţi cei care au primit de la Dumnezeu autoritate părintească şi sunt răspunzători pentru aceasta.

Comportamentul urât al celor doi fii ne este descris în culori vii. Ei erau fii ai lui Belial, adică nişte netrebnici (1 Samuel 2.12). Totuşi, ei aveau o poziţie privilegiată în Israel. Ei erau preoţi, mijlocitori între Dumnezeu şi popor. Ei aveau dreptul de a aduce lui Dumnezeu jertfe-le poporului şi să ia din aceste jertfe partea care le revenea. În Levitic este descris modul în care trebuiau să-şi ia partea care le revenea.

Dar ei nu se temeau de Dumnezeu şi nu ţineau seama de prevederile Cuvântului Său. A se citi în acest sens şi Maleahi 2.1-3. Ei nu erau mulţumiţi cu partea care le revenea din jertfă, ci luau cele mai bune părţi pentru ei. Chiar şi atunci când persoana care jertfea le atrăgea atenţia cu privire la încălcarea obligaţiei care le revenea şi cu privire la neascultarea lor, ei îşi impuneau voinţa. Prin aceasta, ei au fost cauza pentru care întreaga slujbă a jertfelor Domnului a fost dispreţuită.

Acesta nu era singurul lor păcat. În capitolul 2, versetul 22 citim că se culcau cu femeile care se strângeau la intrarea cortului întâlnirii. Singurul loc, în care mai este vorba despre femei care se strângeau la intrarea cortului întâlnirii, este Exod 38.8. Şi această slujbă a fost compromisă prin comportamentul păcătos al fiilor lui Eli. Nu erau ei bărbaţi căsătoriţi? Cel puţin despre Fineas ştim că soţia sa avea mai mult respect faţă de onoarea lui Dumnezeu decât soţul ei (4.19-22).

Şi totuşi, aceşti bărbaţi ocupau un loc privilegiat! Erau bărbaţi chemaţi de Dumnezeu pentru a îndruma poporul în Cuvântul lui Dumnezeu şi pentru a învăţa pe popor, prin exemplul propriu, teama de slujba Domnului. Ce grav au eşuat, deşi au fost mereu atenţionaţi! Un om al lui Dumnezeu a fost trimis să-i atragă atenţia lui Eli şi totodată fiilor săi cu privire la păcatele lor grave.

Iar Eli? Nu citim că el personal ar fi luat parte la aceste nedreptăţi. El a rămas fidel. El l-a instruit bine pe tânărul Samuel, care îi fusese încredinţat. Eli i-a mustrat pe fiii săi, dar a rămas la un protest slab. „Pentru ce faceţi lucruri ca acestea? Pentru că aud de faptele voastre rele de la tot poporul acesta. Nu, fiii mei, pentru că ştirea pe care o aud nu este bună“ (1 Samuel 2.23, 24). Dar aceste avertizări au venit prea târziu. Măsura păcatului lor era deplină. Domnul a decis să-i omoare (versetul 25).

În orbirea lor, ei considerau că-L pot obliga pe Dumnezeu să le dea victoria în lupta contra filistenilor. Fără să aibă o însărcinare în acest sens, ei au dus chivotul în tabără. Ei considerau că Dumnezeu era obligat să vegheze asupra chivotului şi lor să le dăruiască victoria.

Dumnezeu avea propriile Sale mijloace să vegheze asupra onoarei Sale. Judecata vestită a fost executată: oştirea a fost bătută; Hofni şi Fineas au fost omorâţi; chivotul a fost luat. Când Eli a auzit aceste veşti groaznice, mai ales că a fost luat chivotul, a căzut pe spate de pe scaunul său şi a murit. Reacţia sa arată cât de mult era preocupat cu lucrurile Domnului. El personal a fost temător de Dumnezeu până la sfârşit.

Să ne preocupăm mai amănunţit cu Eli, mai ales în postura sa de tată. Putem învăţa multe de aici pentru zilele noastre. Acest bărbat a eşuat grav în exercitarea autorităţii părinteşti. Fiii nu au ascultat de tatăl lor. Pentru această neascultare, aceştia au trebuit să plătească. Dar a scăpat tatăl fără pedeapsă? Dumnezeu a vorbit, prin acţiunea Sa, atât lui, cât şi tuturor taţilor.

„Şi un om al lui Dumnezeu a venit la Eli“ (2.27). Acesta i-a adus aminte lui Eli de poziţia privilegiată ca urmaş al marelui preot Aaron, ceea ce însemna o măsură mare de responsabilitate. Deşi fiii săi făceau nedreptatea, iar el nu participa la aceasta, totuşi omul lui Dumnezeu l-a făcut pe el personal răspunzător. Cuvintele omului lui Dumnezeu adresate lui Eli au fost foarte serioase: „Pentru ce călcaţi voi în picioare jertfa Mea şi darul Meu... Şi onorezi pe fiii tăi mai mult decât pe Mine.“ De aceea, judecata trebuia să vină asupra lui Eli şi asupra casei sale. Mai târziu, tânărul Samuel a fost acela care a adresat această veste. Eli a fost nevoit să audă reproşul, că ştiuse toate nedreptăţile fiilor săi şi nu le interzisese acestea. El nu acţionase ca mare preot cu responsabilitate, pentru a împiedica dispreţuirea slujbei jertfelor. Ca judecător nu îi pedepsise pe fiii săi pentru faptele lor de ruşine. Eli a eşuat şi ca tată în familia sa.

Cine priveşte în jurul său şi citeşte ziarul, poate constata că domneşte o criză de autoritate în toate domeniile societăţii noastre. Astfel de perioade au existat şi în Israel. „Fiecare făcea ce era drept în ochii săi“ (Judecători 17.6; 18.1; 19.1; 21.25).

Dacă deschidem Noul Testament, citim: „Orice suflet să fie supus autorităţilor care sunt mai presus de el. Pentru că nu este autoritate decât de la Dumnezeu; şi cele care există sunt rânduite de Dumnezeu“ (Romani13.1). Cei care posedă autoritate sunt răspunzători înaintea lui Dumnezeu pentru modul în care exercită această autoritate. Exercitarea despotică a acestei autorităţi a fost unul din factorii care au dus printre altele la marea revoluţie franceză şi alte revoluţii după aceea. Dar sământa acestor revoluţii a fost, pe de altă parte, semănată şi prin scrierile filozofilor, care şi-au pus pecetea şi pe gândirea peadagogilor. Influenţa lor acţionează încă.

Foarte cunoscut este Jean Jacques Rousseau. Cartea sa despre educaţie, „Emile“, a exercitat o mare influenţă. Dar teoriile dezvoltate acolo sunt inacceptabile pentru creştinii fideli Bibliei. Nu trebuie să ne mire acest fapt. Tatăl necredincios al lui Rousseau i-a permis fiului său să citească deja din fragedă tinereţe tot felul de cărţi. Apoi, la vârsta de zece ani, tatăl său l-a părăsit. Dintr-o relaţie a lui Rousseau cu o slujnică, pe care a „legalizat-o“ mai târziu în felul său, au rezultat cinci copii, pe care i-a dus la casa de copii. Ca tată a fost el însuşi un exemplu foarte rău.

Rousseau pleca de la gândul că un om este bun din fire şi că trebuie protejat de influenţe dăunătoare din exterior. El nu dorea să ştie nimic despre „pedeapsă“. Influenţa religioasă o considera ca venind de la cel rău. El considera numai propria conştiinţă ca un conducător sigur. El o

numea un instinct divin, o voce cerească, judecătorul asupra binelui şi răului, care îl face pe om egal cu Dumnezeu. Despre Isus Hristos nu dorea să ştie nimic. Acest om păcătos a exercitat o in-fluenţă mare, iar teoriile sale îşi găsesc şi astăzi mulţi adepţi.

În secolul al douăzecilea, cărţile doctorului Benjamin Spock au exercitat o influenţă mare şi sunt şi astăzi mereu citite. Cea mai cunoscută carte a medicului pediatru şi pedagog american, născut în 1903, este „Îngrijirea sugarului şi a copilului“. A fost tradusă în peste treizeci de limbi şi a atins cu mult în urmă peste o sută şaptezeci de ediţii. În America a devenit cartea cea mai folosită, pentru că în ea sunt date, într-un limbaj clar, sfaturi pentru tot felul de probleme de hrănire şi educare. Punctul său de pornire era autodezvoltarea liberă a copilului, ceea ce duce la concluzii periculoase. În mod deosebit, câteva gânduri despre autoritate, ascultare şi pedeapsă sunt inaccep-tabile pentru un creştin, deoarece sunt nebiblice. În ediţiile ulterioare a corectat unele exprimări.

O mamă din America scria despre experienţele ei. Îşi educase copilul exact după indicaţiile lui Spock, dar copilul devenise tot mai dificil şi mai brutal. Până la urmă, în ciuda sfaturilor lui Spock, i-a dat copilului o bătaie zdravănă. A zbierat de-ţi rupea inima, dar apoi s-a liniştit şi de atunci a devenit mult mai ascultător.

Împăratul cel mai înţelept al tuturor timpurilor, Solomon, a vorbit altfel despre educaţie. Punctul său de plecare era frica de Domnul. Termeni ca disciplină, ascultare, pedeapsă erau la el în prim-plan. Citiţi cu atenţie cartea Proverbe!

După ce ne-am preocupat cu nereuşita cu urmări grave a metodei de educaţie a lui Eli, mi se pare util să observăm cum trebuie făcută educaţia din punct de vedere biblic. Pentru aceasta plecăm de la premisa că bărbatul este capul familiei şi că el este răspunzător înaintea lui Dumnezeu pentru conducerea familiei sale. Pentru această lucrare (la fel ca pentru toate celelalte), Dumnezeu i-a dat o soţie ca „ajutor”. Hristos este capul bărbatului. Bărbatul este capul femeii. Bărbatul şi femeia sunt egali înaintea lui Dumnezeu, dar femeia, care interpretează aceasta ca egalitate în drepturi, face o greşeală gravă cu urmări fatale. Când copiii văd că mama lor respinge conducerea soţului ei, vor înţelege greu să accepte conducerea tatălui. Urmarea va fi neascultare. În astfel de familii nu domneşte disciplina. Dumnezeu nu este „Dumnezeu al dezordinii, ci“ – atenţie la expresia folosită aici – „al păcii“ (1 Corinteni 14.33). Pace este mai mult decât ordine. Un tată poa-te face ordine, exercitând autoritate cum consideră el, aceasta nefiind biblică şi creând tocmai dezordine. În Coloseni 3.20 citim: „Copii, as-cultaţi de părinţii voştri în toate, pentru că aceasta este plăcut în Dom-nul.“ Domnul Isus a dat ca şi Copil un exemplu în acest sens.

Taţii sunt îndemnaţi: „Taţilor, nu-i întărâtaţi pe copiii voştri, ca să nu fie descurajaţi.“ În Efeseni 6.4 citim: „Şi voi, taţilor, nu-i provocaţi la mânie pe copiii voştri, ci creşteţi-i în disciplina şi sub mustrarea Domnului.“ Cum ar putea un bărbat să fie capabil să împlinească această lucrare plină de responsabilitate fără ajutorul devotat al unei soţii iubitoare, care este şi ea conştientă de responsabilitatea ce îi revine?

Forma ideală de conducere o găsim prezentată în Psalmul 32.8: „Eu te voi instrui şi te voi învăţa calea pe care trebuie să mergi; Eu te voi sfătui, având ochiul Meu asupra ta.“ Dumnezeu Însuşi doreşte să-Şi conducă astfel copiii. A conduce cu ochii este desigur forma cea mai bună de conducere, şi pentru părinţi. Dar, din nefericire, acest lucru nu este întotdeauna posibil. În versetul 9 urmează atenţionarea: „Nu fiţi ca un cal sau ca un catâr, care n-au pricepere, a căror podoa-bă sunt frâul şi zăbala pentru a-i struni când nu vor să se apropie de tine.“ Sensul textului este: Dumnezeu doreşte să ne conducă cu ochiul Său, dar dacă nu dorim să acceptăm această călăuzire, trebuie să aplice mijloace mai severe. Dumnezeu ne arată aici purtarea Sa de grijă plină de dragoste pentru noi, chiar şi pe calea disciplinei.

În Evrei 12 citim: „Fiul meu, nu dispreţui disciplinarea Domnului, nici nu te descuraja când eşti mustrat de El; pentru că Domnul îl disciplinează pe acela pe care-l iubeşte şi biciuieşte pe orice fiu pe care-l primeşte. Răbdaţi disciplinarea, Dumnezeu Se poartă cu voi ca faţă de nişte fii; deoarece, care este fiul pe care nu-l disciplinează tatăl? Dar, dacă sunteţi fără disciplinare, de care toţi au avut parte, atunci sunteţi nelegitimi, şi nu fii. Mai mult, am avut pe părinţii noştri după carne ca să ne disciplineze, şi i-am respectat; să nu ne supunem cu mult mai mult Tatălui duhurilor şi să trăim? Pentru că, în adevăr, ei ne disciplinau pentru puţine zile, după cum li se părea bine; dar El, pentru folosul nostru, ca să luăm parte la sfinţenia Lui. Dar orice disciplinare, pentru acum, nu pare a fi de bucurie, ci de întristare; dar după aceea le dă celor deprinşi prin ea rodul dătător de pace al dreptăţii“ (versetele 5-11).

În aceste versete, disciplinarea lui Dumnezeu este comparată cu disciplinarea părinţilor. De aici putem învăţa multe ca taţi. Dumnezeu disciplinează numai din dragoste şi are mereu în vedere binele nostru. El alege în acest scop, la intervale date, mijloacele adecvate de disciplinare, iar acestea produc apoi rodul dătător de pace al dreptăţii. Şi la noi, dragostea trebuie să fie motivul în alegerea măsurilor de disciplinare care ne stau la dispoziţie. Să ne verificăm pe noi înşine, da-că nu există alte motive cum ar fi ambiţia, mândria ofensată sau altceva care joacă un rol. Trebuie să alegem mijloacele care ni se par în mod cinstit cele mai adecvate. Să ne gândim dacă aceste măsuri sunt prea uşoare sau prea grele sau de prea lungă durată.

Dacă nu se exercită disciplină acolo, unde conform Cuvântului lui Dumnezeu este necesară, se arată lipsa dragostei, chiar dacă adesea se afirmă contrariul. Acest lucru îl învăţăm foarte clar din aceste cuvinte. Atunci i-am trata pe copiii noştri ca fiind nelegitimi şi i-am neglija foarte mult. Dacă disciplina este exercitată în mod drept, copiii se vor supune acesteia şi nu vor pierde respectul faţă de părinţii lor, ci din contră!

Dumnezeu nu ne tratează pe noi, copiii Săi, ca nelegitimi. Nici noi să nu-i tratăm astfel pe copiii noştri. Cu siguranţă, nimeni nu intenţio-nează aşa ceva. Dar totuşi, practica ne arată adesea că acest lucru se petrece. Se renunţă la disciplină, pentru că ar fi în dezavantajul copiilor şi ar putea trezi frustrări dăunătoare. Acesta a devenit un argument des folosit, care poate fi auzit deseori în legătură cu disciplina. Rezultatul este o generaţie de copii dificili, neascultători şi un tineret revoltător. Ei au avut parte de prea puţină pedeapsă. Iar în faţa lor stă o generaţie întreagă de părinţi frustraţi, care sunt tiranizaţi de copiii lor. Această problemă actuală atrage atenţia multor psihologi. „ ...Iată, ei au respins cuvântul Domnului; şi ce înţelepciune au ei?“ (Ieremia 8.9). Aceasta este o întrebare pătrunzătoare! Avem nevoie de multă înţelepciune pentru lucrarea grea de educare a copiilor noştri. În această lucrare nu putem renunţa la învăţăturile Cuvântului lui Dumnezeu.

Ştim că Samuel, urmaşul lui Eli şi ultimul judecător în Israel, a fost martorul a tot ce s-a petrecut în casa lui Eli. Dar nici el nu şi-a îndeplinit, mai târziu, corespunzător lucrarea ca tată. El i-a pus pe fiii săi ca judecători (1 Samuel 8.1) şi nu a observat că nu erau potriviţi pentru aceasta. Când poporul i-a atras atenţia cu privire la comportamentul lor ruşinos, se pare că i-a destituit din funcţie, aşa cum se poate probabil deduce din cuvintele: „iată, fiii mei sunt cu voi“ (1 Samuel 12.2).

Un mare pericol pentru mulţi părinţi constă în supraaprecierea pro-priilor copii. De câte ori nu este aşa! Un alt pericol, contrar acestuia, este ca părinţii să nu recepteze părţile bune la copiii lor. Atunci nici nu pot să exprime cuvinte de apreciere şi să-şi promoveze astfel copiii. Aceştia tocmai de aşa ceva au nevoie. Cele mai mici greşeli sunt criticate cu severitate. Mai ales părinţii dotaţi, care au realizat mult, rostesc mereu

cuvintele: „Nu eşti în stare de nimic.“ Aceasta poate duce la trezirea unor complexe de inferioritate în copil, de care nu va scăpa toată viaţa. De cât de multă înţelepciune avem nevoie pentru a ocoli toate aceste stânci!

clickbible.org